

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Lüderi Menckenii, IC. Facult. Iurid. Lipsiensis Ordinarii
Tractatio Synoptica Institutionum Iuris Iustinianearum
Theoretico-Practica**

Mencke, Lüder

Lipsiae, MDCCXXXV

VD18 11839880

Tit. XIII. De Successionibus sublatis quae fiebant per Bonorum Vendit & ex
SCio Claudiano.

urn:nbn:de:gbv:45:1-18253

TIT. XIII.

*De Successionibus sublatis, quæ fie-
bant per Bonorum Vendit. & ex SCto
Claudio.*

ERANT ante prædictam successionem olim & alia per universitatem successiones, qualis fuerat bonorum emptio, quæ de bonis debitoris vendendis per multas ambages fuerat introducta, & tunc locum habebat, quando judicia ordinaria in usu fuerant. Sed cum extraordinariis judiciis posteritas usa est, ideo cum ipsis ordinariis judiciis etiam bonorum venditiones expiraverunt, & tantummodo creditoribus datur, officio iudicis bona possidere: & prout utile eis visum fuerit, ea disponere; quod ex latioribus Digestorum libris perfectius apparebit. Erat & ex Senatusconsulto Claudio miserabilis per universitatem acquisitio: cum libera mulier fervili amore bacchata, ipsam libertatem per Senatusconsultum amittebat, & cum libertate substantiam: quod indignum nostris temporibus esse existimantes, & a nostra civitate deleri, & non inferi nostris Digestis concessimus.

* v. l. 17.
C. de SCto
Claudio.
coll.

NOVELLÆ CONSTIT. CXVIII.

CAP. I. II. III. IV.

*De heredibus ab intestato venientibus,
& de agnatorum fure sublato.*

Imperator Justinianus Augustus Petro gloriosissimo
præfecto sacrarum prætoriorum Orientis.

PLURIMAS & diversas leges veteribus temporibus prolatas inveniunt, per quas non iuste differentia ab intestato successionis inter cognatos ex masculis & fæminis introducta est, necessarium esse perspeximus, omnes

simul ab intestato cognationum successiones per præsentem legem clara compendiosaque divisione disponere: itaque prioribus legibus pro hac causa positis vacantibus, de cætero ea sola servari, quæ nunc constituimus. Quia igitur omnis generis ab intestato successio tribus cognoscitur gradibus, hoc est, ascendentium, & descendentium, & ex latere: (quæ in agnatos cognatosque dividitur) primam esse disponimus descendentium successionem.

CAP. I.

De descendentium successione.

Si quis igitur descendentium fuerit ei qui intestatus moritur, cujuslibet naturæ aut gradus, sive ex masculorum genere, sive ex fœminarum descendens, & sive suæ potestatis, sive sub potestate sit: omnibus ascendentibus & ex latere cognatis præponatur. Licet enim defunctus sub alterius potestate fuerit: tamen ejus filii, cujuslibet sexus sint aut gradus, etiam ipsis parentibus præponi præcipimus, quorum sub potestate fuerit, qui defunctus est, in illis videlicet rebus, quæ secundum nostras alias leges patribus non acquiruntur. Nam in usu harum rerum, qui debet acquiri, aut servari, nostras de his omnibus leges parentibus custodimus: sic tamen, ut si quem horum descendentium filios relinquentem mori contigerit, illius filios aut filias, aut alios descendentes, in proprii parentis locum succedere, sive sub potestate defuncti, sive
sue

sue potestatis inveniantur: tantam de hereditate morientis accipientes partem, quanticumque sint, quantam eorum parens, si viveret, habuisset: quam successionem in stirpes vocavit antiquitas. In hoc enim ordine gradum quæri nolumus: sed cum filiis & filiabus ex præmortuo filio aut filia, nepotes vocari sancimus: nulla introducenda differentia, sive masculi, sive fœminæ sint, & seu ex masculorum seu fœminarum prole descendant, sive sue potestatis sive sub potestate sint constituti. Et hæc quidem de successione descendentium disposuimus. Consequens autem esse perspeximus & de ascendentibus constituere, quomodo ad descendentium successionem vocentur.

CAP. II.

De ascendentium successione.

Si igitur defunctus descendentes quidem non relinquat heredes, pater autem aut mater, aut alii parentes, ei supersint, omnibus ex latere cognatis hos præponi sancimus, exceptis solis fratribus ex utroque parente conjunctis defuncto, sicut per subsequencia declarabitur. Si autem plurimi ascendentium vivunt, hos præponi jubemus, qui proximi gradu reperiuntur, masculos & fœminas sive paterni, sive materni sint. Si autem eundem habeant gradum, ex æquo inter eos hereditas dividatur: ut medietatem quidem accipiant omnes a patre ascendentes quanticumque fuerint: medietatem vero reliquam a matre

ascendentes, quantoscunque eos inveniri contigerit. Si vero cum ascendentibus inveniantur fratres aut sorores ex utrisque parentibus conjuncti defuncto: cum proximis gradu ascendentibus vocabuntur: si & pater aut mater fuerint, dividenda inter eos quippe hereditate secundum personarum numerum, uti & ascendentium & fratrum singuli equalem habeant portionem: nullum usum ex filiorum aut filiarum portione in hoc casu valente patre sibi penitus vindicare; quoniam pro hac usus portione, hereditatis jus & secundum proprietatem per presentem dedimus legem: differentia nulla servanda inter personas istas, sive femine, sive masculi fuerint, qui ad hereditatem vocantur: & sive per masculi, sive per femine personam copulantur: & sive sue potestatis, sive sub potestate fuerit is, cui succedunt. Reliquum est, ut tertium ordinem decernamus, qui vocatur ex latere, & in agnatos & cognatos dividitur: ut etiam hac parte disposita, undique perfecta lex inveniatur.

CAP. III.

De successione ex latere venientium.

Si igitur defunctus neque descendentes neque ascendentes reliquerit, primos ad hereditatem vocamus fratres & sorores ex eodem patre & ex eadem matre natos: quos etiam cum patribus ad hereditatem vocavimus. His autem non existentibus, in secundo ordine illos fratres ad hereditatem vocamus, qui ex
uno

uno parente conjuncti sunt defuncto, sive per patrem solum, sive per matrem. Si autem defuncto fratres fuerint, & alterius fratris aut sororis præmortuorum filii, vocabuntur ad hereditatem isti cum de patre & matre thii masculis & fœminis: & quancumque fuerint, tantam ex hereditate percipient portionem, quantam eorum parens futurus esset accipere, si superstes esset. Unde consequens est, ut si forte præmortuus frater, cujus filii vivunt, per utrumque parentem nunc defunctæ personæ jungebatur, superstites autem fratres per patrem solum forsan, aut matrem ei jungebantur: præponantur istius filii propriis thii, licet in tertio sint gradu, (sive a patre, sive a matre sint thii, & sive masculi, sive fœminæ) sicut eorum parens præponeretur, si viveret. Et ex diverso siquidem superstes frater, ex utroque parente conjungitur defuncto, præmortuus autem per unum parentem jungebatur: hujus filios ab hereditate excludimus, sicut ipse, si viveret, ab hereditate excludebatur. Hujusmodi vero privilegium in hoc ordine cognationis solis præbemus fratrum masculorum & fœminarum filiis aut filiabus, ut in suorum parentum jura succedant. Nulli enim alii omnino personæ ex hoc ordine venienti hoc jus largimur. Sed & ipsis fratrum filiis tunc hoc beneficium conferimus, quando cum propriis judicantur thii masculis & fœminis, sive paterni, sive materni sint. Si au-

tem cum si a tribus defuncti etiam ascendentes (sicut jam diximus) ad hereditatem vocantur: nullo modo ad successionem ab intestato fratris aut sororis filios vocari permittimus: neque si ex utroque parente eorum pater aut mater defuncto iungebatur. Quandoquidem igitur fratris & sororis filiis tale privilegium dedimus, ut in priorum parentum succedentes locum, soli in tertio constituti gradu, cum iis, qui in secundo gradu sunt, ad hereditatem vocentur, illud palam est. quia iis defuncti masculis & feminis, sive a patre sive a matre, preponuntur, si etiam illi tertium cognationis similiter obtineant gradum. §. 1. Si vero neque fratres, neque filios fratrum (sicut diximus) defunctus reliquerit, omnes deinceps a latere cognatos ad hereditatem vocamus, secundum uniuscuiusque gradus prerogativam, ut viciniore gradu, ipsi reliquis preponantur, si autem plurimi ejusdem gradus inveniantur. secundum personarum numerum inter eos hereditas dividatur: quod in capita nostrae leges appellant.

CAP. IV.

De agnatorum jure in hereditate sublata.

Nullam vero volumus esse differentiam in quacunque successione aut hereditate inter eos, qui ad hereditatem vocantur, masculos ac feminas quos ad hereditatem communiter definivimus vocari, sive per masculi, sive per feminae personam defuncto iungebantur: sed
in

in omnibus successioneibus agnatorum cognatorumque differentiam vacare precipimus, sive per fæmineam personam, sive per emancipationem, sive per alium quemlibet modum prioribus legibus tractabatur, & omnes sine qualibet hujusmodi differentia, secundum proprium cognationis gradum ad cognatorum successionem ab intestato venire precipimus.

TIT. XIV.

De Obligationibus.

Continuatio, & Definitio.

Nunc transeamus ad obligationes. Obligatio est juris vinculum, quo necessitate adstringimur alicujus rei solvendæ secundum nostræ civitatis jura.

Divisio prior.

1. Omnium autem obligationum summa divisio in duo genera deducitur: namque aut Civiles sunt, aut Prætorix. Civiles sunt, quæ aut Legibus constitutæ, aut certo Jure Civili comprobatae sunt. Prætorix sunt, quas Prætor ex sua jurisdictione constituit, quæ etiam Honorariæ vocantur.

Divisio posterior.

2. Sequens divisio in quatuor species dividitur. Aut enim ex contractu, aut quasi ex contractu sunt, aut ex maleficio, aut quasi ex maleficio. Prius est, ut de iis, quæ ex contractu sunt, dispiciamus. Harum æque quatuor sunt species. Aut enim re contrahuntur, aut verbis, aut literis, aut consensu, de quibus singulis dispiciamus.

I.

Obligatio est Juris vinculum, quo quis ad aliquid dandum, faciendum, vel præstandum obstringitur. l. 3. ff. d. O. & A. Hæc dividitur a causa efficiente remota in simplicem & mixtam, simplex